

Gittai István

Tompaságok, élénkülések

Vannak napok, mikor
olyan tompa vagyok,
mint a dagonyában
elalélt ebihal.

Aztán vannak napok,
mikor a fiúcska
jó fogású, sima,
lapos kavicsra lel,
mit csípőből, csak úgy,
a régi bányató
tükrére penderít,
s a szökdécselő kő
keltette gyűrűsorról
igen elégedett.

Spontán dalocska

Visszafojtani
számba, szívembe,
mi hölgy ajkára
ragyogni való,
éppoly butaság,
öreg cimborá,
mint az, hogy kigyúrt
testőrré bízzad
ifjú arádat,
amíg mi e helyt
nyakaljuk a bort.

Bevált szépítőszerek

Cseresznye billenget
tűzők a kontyába.
Érett szamóccával
kifestem ajkait.
Pompázó hársvirág
vajszárga szirmait
két vállára hintem.
Milliószor mondom,
mit hallani szeret.

Általánosítás

Omlás-veszélyes
sziklafalak közt
szorongat az út.

Félve haladni
sose volt könnyű,
sose lesz röpke.

Sok önbizalmat
nagy higgadalmat
igényel a mersz.

De messzire van
hová eljutni
még ma szeretnél!

Izgalmas készülődés

Nagyot kurjantva,
domb tetejéről
nekiszaladva,
kitárom máma
a szárnyaimat,
és körbe-körbe
keringve, sasként,
lebegni fogok,
ahogy felhőtlen
arccal, mezítláb,
csengőjét rázza,
és tánkra perdül
a falubolond.

Őszi piac

Nem csak a muskotály, a sasza,
a császárkörte, s az őszibarack
százféle íze, zamata miatt
járok naponta piacra,
de az ott portyázó, kicsattanó, dundi
szépasszonyokért is,
akiknek jól ápolt arcán,
lengé ruháik fodraiban
ott sejlik a nosztalgia.

A puttonyos monológja

Nyakig a szüretben
adódik pillanat,
mely fürtnél mézesebb,
kacajnál, találó
szónál dédelgetőbb,
felejthetlenebb.

Telis-tele, mégis
mily könnyű puttonyom!

Az álom erotikája

Istenem, Örök Atyám:
hánykolódva aludtam
mint aki bűnbe esett,
s képtelen szabadulni
a tébolyult ölelés
mennyei vereméből,
mivel hogy nem is akar
hadakozni eszével.

Borókalepke

De jó is látni
a pirkadatot,
s dúdolni, csak úgy,
a pillanatot,
eme könnyűdes,
kérészéletű,
dallamú lengét,
mely itten, mostan,
e hegy derekán
buggyan, születik,
miként a visszhang
pucér kaccja.

Évszakhatár

Rémekkel riogatnak,
hogy jóval időnap előtt
ránk szakad, betemet a hó,
s hiába zeng előkelőn
a híres talpalávaló.

Minek tombolsz, északi szél?
Kinek vijjogsz, vész madara?

Semmi okunk dideregni,
baljóslatoknak felülni,
hiszen a frissen préselt must
cukorfoka igen magas,
s minden valamire való
dallam, remény benne lakik;
mármint a majdani borban.

Szinopszis

„Átöltözöm” – suttogeta,
mintha angyal mondaná,
s ázott, nehéz darócból
zöld selyemlepelbe bújt.
Érthetően elpirult,
mint aki csak arra vár,
hogy kibontsam belőle,
s tajtékomba fürösszem.

Tájéolás

Onnan házamba hozlak.
Innen messzire viszlek.
Nyilván, nekem se könnyű
a dombon iparkodás,
de hát a megismerés
előbb-utóbb beérlel
szedret, málnát, vadkörtét,
kőkényt és csipkebogyót.

Bokáig avar

Így november táján
 arra biztatok
 bokrokat, fákat,
 hogy sárga, barna,
 rák-rőt lombjukat
 szórják csak gype-re,
 játszóterekre,
 kockakövekre,
 ügyet se vetve
 utcaseprőkre,
 bendős kukákra,
 mert hogy amazok
 olyannyira han-
 gulattalanok.

Csengőjáték

Ha már honorra nincs keret,
 álmodd tovább a szekeret,
 a lovakat, az abrakot,
 s ne nyitogasd az ablakot.

Ám, ha mindennek dacára,
 zimankós tegnapról mára,
 csak úgy öledbe pottyanna
 az égi szerencse-manna,

mint a krózus, osztogatnál,
 s kikötnél a szánfogatnál,
 mely visszavisz a mesébe,
 hogy beleláss a vesémbe.

Márton-köszöntő

A késői szüret, s a móka,
 ejsze, mégse lehet keserű,
 sanyarú kolonc a nyakunkban.
 Inkább a süllő liba mája,
 illatos pecsenyéje, zsongja
 be szánkat; s néminemű édes,
 kontyalávaló, tüzes óbor
 lobbantsa, forralja vérünk,
 s továbbra is éltet az Isten.

Őszi császkálás

Nem kunszt eljutni az ágyig,
 vakon a lényeg faráig.
 Ha két fél egészet akar,
 zörgő haraszt kit se zavar.

Tükörcserép

Ahányszor víztornyot látok,
 rövidfilmünk peregni kezd.
 Arcomat előnti a pír,
 s mint a rühes, vakarózom,
 hisz nem jut eszembe neved;
 csak a szőlővel teli tál,
 meg a tisztaszoba, ahol
 naftalin és birs illata
 ritka vendéget melenget.
 Visszakozni semmi esély.

Fantázia-rajz

Valaki megfogta
kezem a sötétben.
Tenyere gyöngéden,
anyásan puha volt.
Kelleme finoman
átjárta, röptette
rozsdás, meszesedő
sejtjeimet. Kicsit
megfiatalított.
Feldobott. Elsodort
mellőle a tömeg.
Látnom kellett volna
az arcát legalább.

Szentségtörés

Befalazott szoba,
ajtaját, ablakát
újra kibontani,
kicsit jégre lépés,
kicsit felhőn járás,
kicsit szentségtörés.
Jól tudom: rizikós,
de hát kezdeni kell
valamit a kastély
pogány szellemével.
Keresztvizet és fényt
löttyinteni reá!
Különben hiába
voltam, vagyok, leszek.

Káini füst

Ki így, ki úgy,
ki se így, se úgy,
sehogyan sem
nógatja magát
szépen égni.
Mint rossz fa tüze
kujtorog csak,
füstje és korma
lecsapódik
ahelyett, hogy ég
felé szállna.

Herczeg István linómetszete

Goron Sándor

jelenlét

amikor azt mondtad
téged vártalak
eleitől fogva
már réges rég
benne voltam
minden egyes szavadban
amit valaha is
kiejtettél

amikor azt mondtad
örök jelenné
tennéd testünket
azt hittem mindez
már megtörtént
velünk valaha

amikor azt mondtad
szüntelen érzed elmúlásodat
én is megsejtettem a halálomat

sírvers

ne keresd a honlapom
csak e fejfát felettem
mely azt mutatja helyettem
mily gondtalan lett holnapom

variáció egy emlékre

most csak úgy
mintha mindig
ott lennék
ahol te
mintha már
csak te lennék
s neved betűiből állnék
a végső szólításig

most csak úgy
mintha arcod
arcom lenne
vagyis arcom
a te arcod
mintha szemem kékje
is te lennél már
s én még árnyad se néked

most mintha
tényleg úgy lennének
ahogyan mindezt
elgondoltad
azon a vasárnapon
ott a napesti promenádon

Egysoros elégia a szoknyás Múzsához

Verának

Ó, miért van rajtad?

Barabás Zoltán

Nem szólít

Ülök egyedül
a sűrű csendben.

Ma sem ettem többet,
mint amennyit Jézus, Ady Endre
vagy éppenséggel József Attila
megadhatott volna magának.

Ülök egyedül
a sűrű csendben.

Isten lát.
De nem szólít.
Én sem szólok.

Nemrég egy barátom
cudarul végezte.
Ő sem szólt senkinek.
Tucatnyi kötetet
és két búcsúlevelet
hagyott az utókorra.

Jön a tél reánk.
Ülök egyedül a sötétben,
az odakozmált
csendben.

Lassudan

Vontatottan
esteleleg.

Az Öreg
Pasztellfestő is

lassudan
elszendereg...

Vallomás

*Édesanyám,
Váradi Jolán emlékére*

Kerted fáinak nedvei és a gyümölcsíz,
amely a Teremtés gondja volt
a nyolcvan esztendő Váradi kertben,
most, 2011. július 31-én
mind-mind reád
vallanak,
Anyám.

Nehezen
alszom el
és nehezen
kelek.

Ezen az esetlen órán is
Reád, Pilinszkyre és Nietzsche
gondolok:

„Íme itt állok,
mint európai,
nem tehetek mást, segítsen Isten!”*

Harminchárom esztendőn át,
amíg egy fedél alatt lakoztunk,
sosem árultuk el
egymást.

Bűnös voltam,
mint minden halandó
ezen a sárgolyóbison.

Kérlek,
nézz le reám
minden nap.

Ámen.

*Friedrich Nietzsche: *A pusztaság lányainál*

Lipcsei Márta

Utcai forgatagban

Zajos kíméletlen az utcai forgatag
kocsisor tölti fel a teret
az eső megered
a nedves aszfalt tükörben
világító testek sora
mint gyűrött anyag bársonya
s a köd erezetét figyelő röglelek
hajszolva bekerítenek

A rohanó kinti világ
valószínűtlen madarai
a feledés repedéseit
hegesztik lágyan
s kínod tovasuhan
az esti forgatagárban

Hosszú mérhetetlen pillanat
ébreszti a belső teret
a mozdulat megered
mintha formát adna
s kedvére váltana
képlékeny vázra
hogy magát megmintázza
s a szelíd szívüktetés
a vérerek tengerét
színültig tölti
hogy lüktessen
a szabadság áramára

Újévi hangulat

Iramlik az északi szél
öreg fagy éle borzongat
villan egy fehér hangulat
épül fölénk újra a tél

szempillarács kalitkában
verdes az áldozat madár
egy dallam aranyszárnya száll
újévet áldva rám talál

örömök kis ösvényein
elveszett év színein át
az újév köszöntésére

Hajóúton (Tallinn felé)

Nézd a háborgó tengert. Felhő-
oszlopok tartják felette az eget
szelek lendület üzenetei kékes zöld
örvényekké válnak, mintha sűríténék a
szabadság vágyat, sodorják
sorsod gyökér áramlatait.

A hajó fedélzetén kávézó asztalok
hálózata. Apró szemű eső permetez
gémberedett tested vonalát
akarja élnékíteni.
Fekete pontjaid köré
kondenzálódik
az Itt és Most,
terjeng a desztillált kávé
illata és a Nap szürke fényénél
a mélység cseppjei
kövezik utad, bátorítva
hogy lépj tovább.

Fluxus vonalak

Kutatom lüktető életteremet
az értelem, érzelem
fluxus vonalait nézegetem
mintha kék és vörös tócsák
erdejében járnék.

Savonlinna

Savonlinna
szavam ha nyílna
égi földi csillagokra
Olaf király
követed küldted
Ovalinlinna
s a gondolat csillagszerű
gravitációja
sugaras, tükrös szerkezetet
kínált, Saima tó partján a vár
s a múlandó lehet
örömökre vibrál
még ma is hallom
hatalmas homlokod
létbeli lüktetését
sorsom kedvéért
kék vonalakat húzva

Oh! Savonlinna
emlékekből mesél
vigyorogva
Oh! Savonlinna!
ma is álmodom én
ahogy a múlt
rám röhög
Oh! Ovalinlinna!

Fogatlan szájjal
a valóság ködösítve
s rímet kölcsönözve
belebámul a végbe
s mondja éppen
„fuss el véle”

Oláh József

Szó

Üres szavak – de nincs ilyen!
Mert mindnek súlya van.
A szó teremt és teremtő
nem lehet súlytalan.

Szóból áll össze gondolat,
gondolatból a tett.
S, hogy így lehet, eredendően,
„az igé testté lett”.

Ha szólsz, s amit teremt szavad
életet hordozó,
lehet bármily erőtelen,
áldásos kincs a szó.

Ám ha ártó szándék mögött
harsány vagy parttalan,
átokká lesz mi visszaszáll,
mert mindnek súlya van.

Születésnapra

T. B.-nak

Délcegséged egyre lesik
csodálói nincsenek-vannak.
De csak én tűzöm tollhegyre:
egy a híja a hatvannak.

fájva bár

a benemteljesedést
átszakadt körmömön a rést
kinővi az idő

Érték(telen)

Vagyon, hatalom, erő.
duzzadó izmok, csinos test
– csúszómászó délcegség –
nyomor, kór, éhezés,
napi gondok gúzsza
vagy szabad cselekvés
– mind illúzió.

Különleges állapotú
sár és por
önállóságának
illúziója.

Mert marad
szánalmas porhüvely,
útfélen szikkadó,
hullott falevél,
ha elhagyja egyetlen értéke,
istenlélek-szilánk
élete.

lét

alázat
nélkül
gyalázat